

APSTIPRINU

LBTU Inženierzinātņu un informācijas
tehnoloģiju fakultātes dekāns

Gatis Vītols

Jelgavā, 2024. gada 29. januārī

**Latvijas Biozinātņu un tehnoloģiju universitātes
Inženierzinātņu un informācijas tehnoloģiju fakultātes studiju un zinātnes
korpusa Jelgavas pils, Lielā iela 2, Jelgavā un studiju un zinātnes korpusa,
J. Čakstes bulvāris 5, Jelgavā, LV-3001**

DARBA AIZSARDZĪBAS INSTRUKCIJA

Nr. 20

DATORTEHNIKAS UN BIROJA TEHNIKAS SERVISA DARBOS NODARBINĀTAJIEM

**LBTU Inženierzinātņu un informācijas tehnoloģiju fakultātes
apsaimniekotajās telpās Lielā ielā 2 un J. Čakstes bulvāris 5, Jelgavā,
LV3001, nodarbinātajiem un praktikantiem.**

Izstrādāta saskaņā ar LR Darba aizsardzības likumu un
2010.gada 10.augusta Ministru kabineta noteikumiem
Nr.749 “Apmācības kārtība darba aizsardzības
jautājumos” un, kā arī izvērtējot situāciju LBTU
Inženierzinātņu un informācijas tehnoloģiju fakultātes
apsaimniekotajās telpās Lielā iela 2, Jelgavā.

JELGAVA 2024

LBTU IIFT DARBA AIZSARDZĪBAS INSTRUKCIJA Nr. 20

DATORTEHNIKAS UN BIROJA TEHNIKAS SERVISA DARBOS NODARBINĀTAJIEM

1. Vispārīgās prasības

- 1.1. Inženierzinātņu un informācijas tehnoloģiju fakultātes (turpmāk IITF) dekanāta, Datoru sistēmu un datu zinātnes institūta (turpmāk DAZI), Matemātikas un fizikas institūta (turpmāk MAFI) apsaimniekotās telpas izvietotas Jelgavas Pili, Lielā ielā 2, Jelgavā.
- 1.2. Inženierzinātņu un informācijas tehnoloģiju fakultātes Inženiertehnikas un enerģētikas institūta (turpmāk MEHI), Mehānikas un dizaina institūta (turpmāk MEDI) apsaimniekotās telpas izvietotas J. Čakstes bulvāris 5, Jelgavā.
- 1.3. Darba aizsardzības instrukcija Nr. 20 „DATORTEHNIKAS UN BIROJA TEHNIKAS SERVISA DARBOS NODABINĀTAJIEM” (turpmāk tekstā “Instrukcija”) ir saistoša LBTU Inženierzinātņu un informācijas tehnoloģiju fakultātes dekanāta un institūtu apsaimniekotajās telpās datortehnikas un biroja tehnikas servisa darbos nodarbinātajiem (turpmāk tekstā “Datortehnikas servisa darbos nodarbinātais”), tai skaitā inženieri, laboratoriju vadītāji, dekāna vietniekiem, praktikantiem un citiem darbiniekiem, kuri veic datortehnikas, biroja tehnikas un cita vājstrāvas tehniskā aprīkojuma tehniskās apkalpošanas, servisa, uzstādīšanas un remonta darbus IITF apsaimniekotajās telpās.
- 1.4. Lai nodrošinātu ugunsdrošības un darba aizsardzības normu ievērošanu IITF apsaimniekotajās telpās, ar IITF Dekāna rīkojumu tiek nozīmēti darbinieki, kuri ir atbildīgi par nodarbināto un izglītojamo darba aizsardzības un ugunsdrošības instruktāžu veikšanu. (telpās jābūt pieejamai šo darbinieku kontaktinformācijai).
- 1.5. Par datortehnikas un biroja tehnikas servisa darbos nodarbināto drīkst strādāt persona, kurai ir veikta ievadapmācība, instruktāžas ugunsdrošībā (Nr.1.1., Nr.1.2., Nr.2.1. un Nr.2.2.), instruktāža elektrodrošībā (Nr.3.) un instruktāža pirmās palīdzības sniegšanā (Nr.4.), instruktāža darbam augstumā un pārvietojot smagumus (Nr.21.), jābūt piešķirtai “A elektrodrošības grupai neelektrotehniskajam personālam” un kuras veselības stāvoklis ir pārbaudīts un atbilst veicamajam darbam.
- 1.6. Datortehnikas servisa darbos nodarbinātais drīkst **neuzsākt** darbu, ja:
 - 1.6.1. nav veikta kāda no šīs Instrukcijas punktā Nr. 1.5. uzskaitītajām sākotnējām, atkārtotajām vai neplānotajām instruktāžām:
 - Sākotnējo instruktāžu darbavietā nodrošina nodarbinātajiem, kuri:
 - uzsāk darba vai amata pienākumu pildīšanu darbavietā, tai skaitā ražošanas vai mācību prakses ietvaros;
 - ir norīkoti citā darbavietā vai cita darba veikšanai;
 - ieradušies praksē vai komandējumā;
 - veic darbus citas LBTU struktūrvienības vai cita uzņēmuma teritorijā.
 - Atkārtoto instruktāžu nodarbinātajiem veic sākotnējās instruktāžas apjomā ne retāk kā vienu reizi divpadsmit mēnešu laikā, bet izglītojamajiem un praktikantiem ne retāk kā vienu reizi sešu mēnešu laikā.
 - Neplānoto instruktāžu organizē, ja:
 - nodarbinātajiem mainās darba apstākļi, darba raksturs, darbavieta, darba aprīkojums, tehnoloģiskais vai darba process vai rodas citi faktori, kas var ietekmēt nodarbinātā drošību;
 - noticis nelaimes gadījums biroja darbos nodarbinātajiem citās LBTU struktūrvienībās;
 - nodarbinātais bija pārtraucis darbu uz laiku, kas ilgāks par 60 kalendāra dienām.

- 1.6.2. nav veikta apmācība darbam ar darba pienākumu veikšanai nepieciešamo aprīkojumu, datortehniku un instrumentiem;
 - 1.6.3. darba apstākļi un elektroiekārtas rada draudus personiskajai vai apkārtējo cilvēku veselībai un dzīvībai;
 - 1.6.4. nav veikta Obligātā veselības pārbaude (OVP) saskaņā ar 10.03.2009. MK noteikumiem Nr.219 "Kārtība, kādā veicama obligātā veselības pārbaude".
 - 1.6.5. aizliegts uzsākt darbu alkoholisko dzērienu, narkotisko, psihotoksisko vai citu apreibinošo vielu ietekmē, vai ja ir slikta pašsajūta vai nogurums;
 - 1.6.6. nodarbinātajām par darba neuzsākšanas iemeslu jāzīņo tiešajam darbu vadītājam.
- 1.7. Datortehnikas servisa darbos nodarbinātajam iespējami šādi darba vides riska faktori:
 - 1.7.1. darbs ar datoru (ilgstoša atrašanās vienā pozā, redzes sasprindzinājums);
 - 1.7.2. paaugstināts redzes sasprindzinājums (darbs ar sīkām detaļām);
 - 1.7.3. smagumu pārvietošana, priekšmetu krišana, uzkrišana;
 - 1.7.4. ar lodēšanas darbiem saistīti riska faktori (alvas–svina, kalifornija, skābju izgarojumi, lodāmura paaugstināta temperatūra);
 - 1.7.5. darbs ar rokas instrumentiem, tai skaitā spiciem, asiem, bojātiem vai darbu veikšanai nepiemērotiem instrumentiem;
 - 1.7.6. pakrišana, paklupšana, sadursme ar nekustīgu objektu (piem., galda stūri u.tml.), traumas, tostarp mikrotraumu risks (datortehnikas korpusu asas malas, u.c.);
 - 1.7.7. nepareiza darbavietas organizācija, tehniskā aprīkojuma un instrumentu neracionāls izvietojums;
 - 1.7.8. paaugstināta vai pazemināta gaisa temperatūra (norma gan gada aukstajā periodā 19–25 C, gada siltajā periodā 20–28 C, ja nodarbinātie veic I kategorijas darbu, kas nav saistīts ar fizisku piepūli vai prasa nelielu fizisku piepūli);
 - 1.7.9. palielināts vai samazināts relatīvais gaisa mitrums (norma gan gada aukstajā, gan siltajā periodā 30–70 %);
 - 1.7.10. palielināts gaisa kustības ātrums (caurvējš) vai samazināts gaisa kustības ātrums (nenotiek gaisa apmaiņa – sasmacis gaiss) (norma gan gada aukstajā, gan siltajā periodā 0,05–0,15 m/s, pamatojoties, ja nodarbinātie veic I kategorijas darbu, kas nav saistīts ar fizisku piepūli vai prasa nelielu fizisku piepūli);
 - 1.7.11. nepietiekams vai apžilbinošs apgaismojums (minimālais apgaismojuma līmenis biroja darbos, darbā ar datortehniku un darbā ar dokumentiem ir vismaz 500 lx);
 - 1.7.12. traucējošs troksnis no datortehnikas, serveriem un biroja tehnikas;
 - 1.7.13. elektriskās strāvas trieciens, ja datortehnika, elektroiekārtas vai elektroinstalācija ir bojāta vai netiek ievērotas elektrodrošības noteikumu prasības;
 - 1.7.14. psihoemocionālā slodze (darba laika trūkums, ātrs darba temps, palielināta atbildība, neapgūta jauna datortehnika un programmatūra);
 - 1.7.15. lai mazinātu darba vides riskus, ne retāk kā vienu reizi divpadsmit mēnešu laikā tiek veikta darba vides risku novērtēšanu visām darbvietai, un ar DVR novērtējumu tiek iepazīstināti nodarbinātie.
- 1.8. Datortehnikas servisa darbos nodarbinātajam ir pienākums izmantot šādus kolektīvos aizsardzības līdzekļus:
 - 1.8.1. darba un atpūtas laika organizācija, atslodzes vingrinājumi ķermenim un acīm;
 - 1.8.2. drošības zīmes (piemēram, „Bīstami – elektrība”, ugunsdzēsības aparāta atrašanās vietas, evakuācijas virzienu norādes);
 - 1.8.3. vispārējā ventilācija, lokālā ventilācija, regulāra telpu vēdināšana, gaisa mitrinātājus un papildu sildierīces (sildītajus);
 - 1.8.4. papildus lokālais apgaismojums darvietā;
 - 1.8.5. elektroizolācijas materiāli (izolācija instrumentiem u.c.) un pazemināta barošanas sprieguma instrumentu izmantošana;
 - 1.8.6. aizsargbrilles, aizsarg cimdi un darba apģērbs.

- 1.9. Datortehnikas un biroja tehnikas servisa darbos nodarbinātajam jāiepazīstas ar visu IITF apsaimniekoto telpu ugunsgrēka "Evakuācijas plānu", fakultātes apsaimniekoto telpu ugunsdzēšanas aparātu izvietojuma shēmu, jāiepazīstas un jāievēro ugunsdrošības instrukcija Nr.1.1. un Nr.1.2. „Ugunsdrošības instrukcija” un ugunsgrēka gadījumā jārīkojas saskaņā ar instrukciju Nr. 2 "Plāns rīcībai ugunsgrēka gadījumā".
- 1.10. Datortehnikas servisa darbos nodarbinātajam jāievēro IITF elektrodrošības instrukcija (Nr.3.) „Darba aizsardzības instrukcija elektrodrošībā” un, jāievēro sekojoši pamatnoteikumi:
 - 1.10.1. nodarbinātie, kuri veic datortehnikas, biroja un sadzīves aparātūras un elektroierīču pieslēgšanu elektrotīklam (dators, kopēšanas aparāts, u.tml.), jābūt piešķirtai "A elektrodrošības grupai neelektrotehniskajam personālam".
 - 1.10.2. nodarbinātajiem jāzina, kur atrodas visu fakultātes apsaimniekoto telpu sprieguma atslēgšanas slēdzi un jābūt instruētiem, kā var darba telpai atslēgt spriegumu;
 - 1.10.3. cilvēka dzīvību apdraud elektriskā strāva, kuras spriegums ir ne tikai 220 V, bet arī 12 V un 36 V, tādēļ visiem datortehnikas servisa darbos nodarbinātajiem aizliegts:
 - veikt jebkādu elektroinstalācijas remontu;
 - novietot virs vai uzkarināt uz elektrības vadiem dažādus priekšmetus;
 - veikt urbumus, iedzīt naglas sienās, nezinot elektrības vadu izvietojumu;
 - remontēt, tirīt biroja tehniku, datortehniku vai apgaismes ķermenęs tad, tie pieslēgti elektriskajam tīklam un atrodas zem sprieguma.
 - 1.10.4. Ja cilvēks nonācis saskarē ar elektrisko strāvu vadošām daļām, kuras atrodas zem sprieguma, jāaatbrīvo no tās iedarbības, izslēdzot centrālo slēdzi, un līdz Neatliekamās medicīniskā palīdzības darbinieku ierašanās brīdim jāsniedz pirmā palīdzība.
- 1.11. Datortehnikas servisa darbos nodarbinātajiem, veicot smagumu pārvietošanu, jāievēro vispārīgas prasības smagumu pārvietošanai, kuras noteiktas 2002. gada 6. augusta Ministru kabineta (MK) noteikumos Nr.344 "Darba aizsardzības prasības, pārvietojot smagumus".
- 1.12. Datortehnikas servisa darbos nodarbinātajiem veicot darbus augstumos (piem., izņemot vai ieliekot datortehniku, tehnisko aprīkojumu augstākajos skapju plauktos) jāiepazīstas un jāievēro vispārīgas prasības, kuras noteiktas 2014. gada 18. marta Ministru kabineta (MK) noteikumos Nr.143 "Darba aizsardzības prasības, strādājot augstumā" un IITF darba aizsardzības instrukcijas „Darba aizsardzības instrukcija darbam augstumā un pārvietojot smagumus” (Nr.20.) prasības.
- 1.13. Par pamanītajiem IITF apsaimniekoto telpu elektroinstalācijas, mēbeļu un cita aprīkojuma bojājumiem jāziņo IIFT dekāna vietniekiem saimnieciskajā darbā vai institūtu laboratoriju vadītājiem.
- 1.14. Par darbā notikušu nelaimes gadījumu, avariju vai citu ārkārtas gadījumu jāziņo tiešajam darba vadītājam un, ja nepieciešams, jāizsauc Neatliekamā medicīniskā palīdzība, zvanot pa tāluņi 112.
- 1.15. Rīcība ugunsgrēka gadījuma situācijās:
 - 1.15.1. Ugunsgrēka gadījumā, nekavējoties paziņot Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestam, zvanot pa tāluņi 112;
 - 1.15.2. Nekavējoties evakuēties, atskanot ugunsgrēka trauksmes signālam vai pamanot ugunsgrēku;
 - 1.15.3. Pildīt ugunsgrēka un glābšanas darbu vadītāja norādījumus;
 - 1.15.4. Nepieciešamības gadījumā jāizsauc Neatliekamo medicīniskā palīdzība, zvanot pa tāluņi 113.
- 1.16. Personas, kas pārkāpušas šīs Instrukcijas prasības, atkarībā no kaitējuma rakstura un sekām var tikt sauktas pie disciplināratbildības, civiltiesiskās atbildības vai kriminālatbildības.

2. Darba aizsardzības prasības, uzsākot darbu:

- 2.1. Datortehnikas servisa darbos nodarbinātajam pirms darba uzsākšanas jāiepazīstas ar darba pienākumu izpildei nepieciešamās tehnikas un aprīkojuma lietošanas instrukcijām, jāsagatavo darbavieta, individuālie aizsardzības līdzekļi un kolektīvos aizsardzības līdzekļi:
 - 2.1.1. vizuāli noteikt darba telpu drošumu, elektrodrošību un ugunsdrošību, un nepieciešamības gadījumā neuzsākt darbu un par konstatētajām nepilnībām ziņot tiešajam vadītājam vai telpu apsaimniekotās struktūrvienības par darba aizsardzību un ugunsdrošību atbildīgajam darbiniekam vai laboratoriju vadītājam;
 - 2.1.2. novākt no darba galda un darba zonas visus darba pienākumu veikšanai nevajadzīgos materiālus, priekšmetus un aprīkojumu;
 - 2.1.3. ieslēgt lokālo apgaismojumu, ieslēgt lokālo ventilāciju, ja tāda ir ierīkota;
 - 2.1.4. noregulēt biroja krēslu, darba galdu (ja tāda iespēja pastāv), izvietot remontējamo datortehniku, instrumentu un mērītieses, lai būtu ērti strādāt;
 - 2.1.5. pirms datortehnikas remonta darbu uzsākšanas jāuzliek antistatiskā aproce un aproce jāpieslēdz zemējumam;
 - 2.1.6. pirms lodēšanas darbiem jāsagatavo antistatisks lodēšanas paliktnis, jāpārbauda lodalvas, kalifornija, lodāmura darba temperatūra atbilstība veicamajiem darbiem;
 - 2.1.7. jāpārliecinās par individuālie aizsardzības līdzekļu esamību, to tehnisko stāvokli un tie jāizmanto, ja tādi paredzēti darba pienākumu veikšanai.
- 2.2. Datortehnikas servisa darbos nodarbinātajiem pirms darba uzsākšanas jāveic instrumentu, mēraparātu un aprīkojuma tehniskā stāvokļa pārbaude un, ja tiek konstatēti instrumentu vai aprīkojuma bojājumi, tad par konstatētajiem bojājumiem jāinformē darba vadītājs.
- 2.3. Datortehnikas servisa darbos nodarbinātajam aizliegts uzsākt darbu, ja izpildās kāds no šīs instrukcijas 1.6. minētajiem nosacījumiem.

3. Darba aizsardzības prasības, veicot darbu:

- 3.1. Datortehnikas servisa darbos nodarbinātajam pienākumi darba laikā:
 - 3.1.1. būt uzmanīgam, netraucēt citus darbiniekus darba laikā, ja darbam tas nav nepieciešams, neiet telpās, kurās nav jāveic datortehnikas servisa darbi;
 - 3.1.2. pa fakultātes telpām, LBTU koplietošanas telpu kāpnēm pārvietoties uzmanīgi, neskriet, būt īpaši uzmanīgam nesot datortehniku un citus smagus priekšmetus.
- 3.2. Ieplānot darbus, lai novērstu monotona darba kaitīgo iedarbību, regulāri mainīt darba veidu, (piemēram, strādāt pie datorā pārmaiņus ar datortehnikas remontu, uzstādīšanu, tehniskās dokumentācijas lasīšanu papīra formātā).
- 3.3. Veicot datortehnikas un citu tehniskā aprīkojuma remontu vai tehnisko apkalpošanu, stingri ievērojiet darbu secību un izpildīšanas noteikumus, pirms darbu uzsākšanas jāiepazīstas ar datortehnikas tehnisko dokumentāciju.
- 3.4. Veicot datortehnikas remontu vai tehnisko apkalpošanu, jāizmanto individuālie aizsardzības līdzekļi, ja tādi paredzēti konkrēto darba pienākumu veikšanai:
 - 3.4.1. ja tiek pielietotas asknaibles, tad nokniebjamo izvada galu nedrīkst novirzīt uz sevi vai darba biedra virzienā, strādāt aizsargbrillēs;
 - 3.4.2. strādājot ar sīkām detaļām, izmantot optiskās palielināšanas ierīces;
 - 3.4.3. attīrot datorus ar saspiesta gaisa palīdzību, strādāt pret putekļu maskā;
 - 3.4.4. strādājot ar kīmiskām vielām vai veicot lodēšanas darbus, izmantot lokālo ventilāciju vai respiratoru.
- 3.5. Veicot datortehnikas tīrišanu u.c. darbus un citus darbus, izmantojot kīmiskas vielas, jāievēro sekojoši noteikumi:
 - 3.5.1. aizliegts izmantot kīmiskas vielas, kuru izcelsme nav zināma, izmantot tikai tādas kīmiskas vielas, kurām ir drošības datu lapa un jāievēro tajā norādītie drošības pasākumi;

- 3.5.2. ar ķīmiskām vielām strādāt uzmanīgi, nepieļaut to izšķakstišanos vai izlīšanu, kā arī nokļūšanu uz ādas, acīs un citām ķermēņa daļām;
 - 3.5.3. ķīmiskās vielas, viegli uzliesmojošus un degošus šķidrumus uzglabāt (arī darba procesā un īslaicīgos pārtraukumos) tikai speciāli tam paredzētā, droši noslēdzamā tarā, darba pārtraukumos aizliegts tās atstāt bez uzraudzības;
 - 3.5.4. ja lokālā nosūkšanas ventilācija nenodrošina pilnīgu kaitīgo izgarojumu izvadīšanu, strādājiet respiratorā;
 - 3.5.5. neuzturēties telpā, kamēr tā nav izvēdināta, ja ventilācija nenodrošina efektīvu kaitīgo vielu nosūci.
- 3.6. Veicot datortehnikas remontu vai tehnisko apkalpošanu, jāievēro sekojoši elektrodrošības noteikumi:
- 3.6.1. pirms darbu veikšanas jāiepazīstas un jāievēro IITF darba aizsardzības instrukcija Nr. 3 "Darba aizsardzības instrukcija elektrodrošībā";
 - 3.6.2. darba laikā izmantojiet tikai darba veidam piemērotas un pārbaudītas mēriekārtas un instrumentus ar izoletiem rokturiem;
 - 3.6.3. nomainot drošinātājus, dažādus shēmas elementus u.c., remontējamo datoru atslēgt no tīkla un ar pārsprieguma novadītāju noņemt lādiņu no kondensatoriem, filtriem un augstsprieguma elementiem;
 - 3.6.4. remontējamā datora u.c. lodēšanas darbus atļauts uzsākt 5 sekundes pēc tam, kad atslēgts spriegums. Atcerieties - elektrolītiskiem kondensatoriem augsts spriegums var saglabāties ilgāk par 5 sekundēm;
 - 3.6.5. mēriekārtu vadus pievienojet tikai ar pieslēgšanas uzgaļu palīdzību, veicot elektrisko parametru mērijumus, vienā rokā turot mērtaustu pieskarties shēmas punktiem, šai laikā ar otru roku nepieskarties aparāta metāliskajām konstrukcijām, otru mēraparāta taustu shēmai pievienot ar "krokodilspaili";
 - 3.6.6. pēc remonta pieslēdzot elektrobarošanas tīklam, izmēģinot/ieslēdzot datoru pārliecīnieties, ka tas ir samontēts pilnībā.
- 3.7. Izjaucot, saskrūvējot divas atsevišķas detaļas, izmantojot skrūvgriezi, detaļas jānovieto uz galda, jāatbalsta vai jānostiprina skrūvspīles. Nedrīkst ar vienu roku skrūvēt detaļas, kuras atrodas otrā rokā, jo ir iespējama skrūvgrieža nošķukšana un otras rokas ievainošana.
- 3.8. Nelikt un neturēt apģērba kabatās asus priekšmetus, darba instrumentus, datortehnikas komponentes un rezerves daļas.
- 3.9. Datortehnikas servisa darbos nodarbinātajam darba laikā aizliegts bez uzraudzības atstāt izjauktu vai ar atvērtiem korpusa vākiem biroja tehniku, datortehniku un citas tehniskās ierīces, kuras tiek remontētas vai tehniski apkalpotas.

4. Darba aizsardzības prasības, beidzot darbu:

- 4.1. Datortehnikas servisa darbos nodarbinātajam pienākumi, beidzot darbu:
- 4.1.1. Ja datortehnikas servisa darbi tika veikti fakultātes nodarbināto kabinetos, datoru klasēs un citās koplietošanas telpās, jāsakārto datortehnika, lai to varētu turpināt izmantot saskaņā ar esošo lietošanas instrukciju, bet, ja tehniku neizdevās saremontēt, tad jāuzliek atbildošās brīdinājumu zīmes.
 - 4.1.2. Par bojātu datortehniku, darba aprīkojumu, elektroierīces, kuru neizdevās saremontēt, jāinformē tiešais darba vadītājs un institūtu laboratoriju vadītāji.
 - 4.1.3. Savā darba kabinetā sakārtot savu darbvetu, dokumentus novietojot mapēs un plauktos, novākt visus nevajadzīgos un degošos materiālus, nevākt atkritumus, jāizmanto birste un lāpstīna.
 - 4.1.4. Aizejot, telpās izslēgt apgaismojumu, ventilāciju, kondicionēšanas iekārtas un atslēgt visas elektroierīces, elektroinstrumentus, datortehniku, izņemot tās, kuru ekspluatācijas instrukcijā atļauts atstāt pastāvīgi ieslēgtas (piem., serveri, datortīku iekārtas, u.c.), aizslēgt darba telpu.

5. Darba aizsardzības prasības ārkārtas situācijās:

- 5.1. Ja radusies nodarbināto vai izglītojamo veselībai un dzīvībai bīstama situācija, kura var izraisīt avāriju vai nelaimes gadījumu, nekavējoties pārtraukt darbu, jābrīdina citi tuvumā esošo nodarbinātie un izglītojamie, un par notikušo jāinformē tiešais darba vadītājs.
- 5.2. Ugunsgrēka gadījumā, vai pamanot atklātu liesmu vai telpu piedūmojumu:
 - 5.2.1. paziņot par ugunsgrēku Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests pa tālr. 112.
 - 5.2.2. ja nav nostrādājusi automātiskā ugunsdrošības signalizācija (AUS), tad to iedarbina manuāli, nospiežot signalizācijas trauksmes pogu;
 - 5.2.3. uzsākt nodarbināto un izglītojamo evakuāciju pa tuvāko evakuācijas ceļu, vadoties pēc evakuācijas ceļu zīmēm un izgaismotām izejas norādes zīmēm, un iespēju robežās pārliecināties, vai visi cilvēki ir pametuši telpas;
 - 5.2.4. atslēgt vai pārslēgt uz avārijas režīmu elektroenerģijas padevi telpām, kas atrodas ugunsgrēka zonā un iespēju robežās veikt pasākumus ugunsgrēka ierobežošanai un likvidēšanai izmantojot ēkā izvietotos ugunsdzēsības līdzekļus un inventāru;
 - 5.2.5. sagaidīt VUGD apakšvienības ierašanos un līdz ar ugunsdzēsēju apakšvienības ierašanos jāpakļaujas ugunsdzēsības dienesta vecākajam virsniekam.
- 5.3. Elektriskās strāvas trieciena gadījumā rīkoties saskaņa ar instrukciju Nr.3. "Instrukcija elektrodrošībā (neelektro personālam)", jānovērtē situācija un uzmanīgi jācenšas pārtraukt strāvas iedarbību. To var izdarīt, pārtraucot elektroapgādi, izslēdzot elektrības galveno drošības slēdzi (automātslēdzi, drošinātāju) vai elektroiekārtu. Ja tas neizdodas vai nav iespējams, nekādā gadījumā nedrīkst cietušajam pieskarties, bet šādās situācijās cietušo var mēģināt atbrīvot no strāvas iedarbības ar elektrību nevadoša (piemēram, gumijas vai sausa koka) priekšmeta palīdzību. Kad cietušais ir atvienots no strāvas iedarbības, jāmēģina ar viņu sazināties. Ja cietušais neatbild un nereagē, nepieciešams izsaukt neatliekamo medicīnisko palīdzību, zvanot pa tālrungi 113.
- 5.4. Traumu vai nelaimes gadījumā cietušajam nekavējoties sniegt pirmo palīdzību saskaņa ar instrukciju Nr.4. "Darba aizsardzības instrukcija pirmās palīdzības sniegšanā" un izsaukt Neatliekamo medicīnisko palīdzību, zvanot pa tālr. 113 vai 112.
- 5.5. Avārijas vai nelaimes gadījuma notikuma vietu saglabāt neskartu. To izmainīt drīkst tikai gadījumā, ja tas saistīts ar palīdzības sniegšanu vai traucēta operatīvā transporta kustību.

IZSTRĀDĀJA:

IITF dekāna vietnieks saimnieciskajos
jautajumos

/ Andrejs Paura /

2024. gada 22. janvāris

SASKANOTS:

Datoru sistēmu un datu zinātnes institūta
laboratoriju vadītāja

/ Valentīna Balss /

Matemātikas un fizikas institūta
laboratoriju vadītāja

/ Janīna Rumba /

Inženiertehnikas un enerģētikas institūta
laboratoriju vadītāja

/ Ilze Meņķe /

Mehānikas un dizaina institūta
laboratoriju vadītājs

/ Juris Boldiševics /

Mehānikas un dizaina institūta
laborante

/ Vizma Slava /

IITF studiju un zinātnes korpusa